

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАДИМА ГЕТЬМАНА

Факультет міжнародної економіки і менеджменту
Кафедра міжнародної торгівлі і маркетингу

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «МІЖНАРОДНА
ЕКОНОМІКА»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

05 Соціальні та поведінкові науки

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

051 Економіка

Форма навчання очна(денна)

очна (денна), заочна, дистанційна

КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

на тему Криптовалютний сегмент глобального фінансового ринку

(назва теми)

здобувача(ки) Лазоренка Івана Сергійовича

(ПІБ, підпис)

Науковий(ва) керівник(ця) кандидат економічних наук, доцент,

Сандул Марія Станіславівна

(науковий ступінь, учене звання, ПІБ)

(підпис)

Робота допущена до захисту перед екзаменаційною
комісією з атестації здобувачів вищої освіти (ЕК)

Завідувачка кафедри: д-р екон.наук, професорка Циганкова Т.М.

(підпис)

Київ 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА

Факультет Міжнародної економіки і менеджменту
Кафедра міжнародної торгівлі і маркетингу

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

«МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА»
05 Соціальні та поведінкові науки
051 «Економіка»

ПОГОДЖЕНО

Керівниця проектної групи (гарант)
освітньо-професійної програми

«Міжнародна економіка»

Столярчук Я.М.

(підпис)

« _____ » _____ 20 _____ р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувачка кафедри міжнародної торгівлі і
маркетингу

Циганкова Т.М.

(підпис)

« _____ » _____ 20 _____ р.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Здобувачу вищої освіти Лазоренко Івана Сергійовича

(прізвище, ім'я, по батькові)

очної (денної) форми навчання

очної (денної), заочної, дистанційної

Науковий керівник кандидат економічних наук, доцент,
Сандул Марія Станіславівна

на підготовку кваліфікаційної бакалаврської роботи

на тему: « Криптовалютний сегмент глобального фінансового ринку »

Тему затверджено наказом ректора Університету від «07» грудня
2024 р. № 2230-ст

Кваліфікаційна бакалаврська робота виконується на матеріалах:
вторинних джерел наукової і статистичної інформації

План кваліфікаційної магістерської роботи

Розділ 1	Теоретичні засади дослідження криптовалют на глобальному фінансовому ринку
назва розділу)	
Розділ 2	Розвиток криптовалютного сегменту глобального фінансового ринку
(назва розділу)	
Об'єкт дослідження:	Процеси та інституційні формати розвитку глобального фінансового ринку
Предмет дослідження:	Умови, детермінанти, динаміка та механізми розвитку криптовалютного сегмента глобального фінансового ринку
Мета кваліфікаційної магістерської роботи:	Розкриття та аналіз факторів, що впливають на розвиток криптовалютного сегмента

Конкретні завдання, які здобувач повинен виконати для досягнення поставленої мети:

У розділі 1	Виявити сутність, загальні ознаки та генезис криптовалют
Ключові тенденції та перспективи розвитку криптовалютного сегменту глобального фінансового ринку	
Правовий статус та особливості регулювання криптовалют в глобальній економіці	
У розділі 2	Аналіз частки криптовалютного сегменту на глобальному фінансовому ринку та динаміки капіталізації основних криптовалют
Порівняльне дослідження технологічних та функціональних характеристик основних криптовалют	
Світовий досвід обігу криптовалют: країновий аспект	
Напрями удосконалення інституційних механізмів функціонування криптовалют в національних фінансових системах	

**Завдання підготував
науковий керівник**

(підпис)

Сандул М. С.
(Прізвище та ініціали)

«20» грудня 2023 р.

**Завдання одержав
здобувач**

(підпис)

Лазоренко І. С.
(Прізвище та ініціали)

«20» грудня 2023 р.

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна бакалаврська робота містить 44 сторінки, 8 таблиць, 2 рисунки, список використаних джерел з 38 найменувань.

Криптовалютний сегмент глобального фінансового ринку

Об'єктом дослідження Процеси та інституційні формати розвитку глобального фінансового ринку.

Предметом дослідження є Умови, детермінанти, динаміка та механізми розвитку криптовалютного сегмента глобального фінансового ринку.

Мета кваліфікаційної бакалаврської роботи полягає розкритті та аналізі факторів, що впливають на розвиток криптовалютного сегмента

Завданнями роботи є:

- Визначення та класифікація інституційних форматів, що сприяють розвитку криптовалютного ринку.
- Оцінка динаміки та трендів у розвитку криптовалютного сегмента.
- Виявлення закономірностей та взаємозв'язків між різними аспектами криптовалютного ринку.
- Аналіз ризиків, пов'язаних з участю в криптовалютних операціях та їх вплив на глобальну фінансову систему.
- Визначення перспектив розвитку криптовалютного сегмента та його можливого впливу на майбутній фінансовий ландшафт.
- Дослідження взаємодії криптовалютного ринку з традиційними фінансовими інструментами та ринками.
- Вивчення ефективності регулювання та контролю за криптовалютним сегментом фінансового ринку.
- Аналіз впливу технологічних інновацій на розвиток криптовалют та їхню конкурентоспроможність.
- Виявлення можливостей для інвестування та управління ризиками в контексті криптовалютного сегмента.

Практичне значення отриманих результатів. полягає в забезпеченні обґрунтованих рекомендацій для управління та регулювання криптовалютного сегмента глобального фінансового ринку.

Рік виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи 2024 р.

Рік захисту роботи 2024 р.

Ключові слова: Криптовалюта, глобальний фінансовий ринок, блокчейн, біткоїн, регулювання, фінансові інновації, цифрові активи.

В і д г у к
на кваліфікаційну бакалаврську роботу
здобувача факультету Міжнародної економіки і менеджменту
освітньо-професійної програми «Міжнародна економіка»

Лазоренка Івана Сергійовича
(прізвище, ініціали)

На тему «Криптовалютний сегмент глобального фінансового ринку»
(назва теми)

Актуальність теми:	Актуальність вивчення криптовалютного сегменту світового фінансового ринку обумовлюється важливістю його трансформаційного потенціалу для фінансових систем, інвестиційних стратегій та регуляторних рамок у всьому світі.
Позитивні риси кваліфікаційної бакалаврської роботи:	КБР виконана з дотриманням рекомендованих термінів виконання; у процесі підготовки здобувачем враховувались рекомендації наукового керівника. Здобувачем досліджено найбільш важливі тенденції розвитку криптовалютного сегменту світового фінансового ринку, в країновому аспекті досліджено особливості регулювання і правового статусу криптовалют. Показано динаміку розвитку провідних криптовалют.
Наявність самостійних розробок автора:	Автором досліджено особливості правового статусу і регулювання криптовалют у різних країнах світу, проаналізовано динаміку розвитку провідних криптовалют, виокремлено напрями удосконалення системи функціонування криптовалютного сегменту глобального фінансового ринку.
Цінність теоретичних висновків та практичних рекомендацій:	Висновки з проведеного дослідження є актуальними; результати проведеного дослідження мають теоретичну значущість, котра полягає в розширенні знань про функціонування криптовалютного сегменту глобального фінансового ринку.
Наявність недоліків:	Роботу посилило б глибше опанування теоретичних джерел і наукової літератури щодо місця криптовалютного сегменту в загальній структурі глобального фінансового ринку. Доцільно було б проаналізувати та відобразити в списку літератури більшу кількість наукових публікацій вітчизняних науковців з тематики дослідження.
Загальна оцінка кваліфікаційної бакалаврської роботи та її допущення до захисту перед ЕК:	Робота виконана на достатньо високому рівні, відповідає вимогам до кваліфікаційної бакалаврської роботи, заслуговує на позитивну оцінку. Може бути допущена до захисту перед екзаменаційною комісією.

Наукова керівниця: доцент кафедри міжнародної торгівлі і маркетингу, доцент,
кандидат економічних наук

(посада, учене звання, науковий ступінь)

(підпис)

Сандул М.С.
(прізвище, ініціали)

“30” травня 2024 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ КРИПТОВАЛЮТ НА ГЛОБАЛЬНОМУ ФІНАНСОВОМУ РИНКУ	5
1.1. Сутність, загальні ознаки та генезис криптовалют	5
1.2. Ключові тенденції та перспективи розвитку криптовалютного сегменту глобального фінансового ринку	10
1.3. Правовий статус та особливості регулювання криптовалют в глобальній економіці	14
РОЗДІЛ 2. РОЗВИТОК КРИПТОВАЛЮТНОГО СЕГМЕНТУ ГЛОБАЛЬНОГО ФІНАНСОВОГО РИНКУ	20
2.1. Аналіз частки криптовалютного сегменту на глобальному фінансовому ринку та динаміки капіталізації основних криптовалют	20
2.2. Порівняльне дослідження технологічних та функціональних характеристик основних криптовалют	29
2.3. Світовий досвід обігу криптовалют: країновий аспект	34
2.4. Напрями удосконалення інституційних механізмів функціонування криптовалют в національних фінансових системах	36
ВИСНОВКИ.....	41
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	44

ВСТУП

У сучасному світі фінансові ринки стають все більш складними та непередбачуваними, зростає вплив новітніх технологій та фінансових інструментів. Одним із ключових аспектів цього процесу є криптовалютний сегмент, що займає все більш вагому позицію на глобальному фінансовому ринку.

Актуальність теми роботи виокремлюється через постійне зростання інтересу до криптовалют, а також через необхідність розуміння їх впливу на глобальну економіку та фінансову систему. Розвиток цього сегменту фінансового ринку вимагає глибокого аналізу, щоб зрозуміти його динаміку та потенційні наслідки.

Зважаючи на складність та багатогранність криптовалютного сегменту глобального фінансового ринку, основною метою даного дослідження є:

- Розкриття та аналіз факторів, що впливають на розвиток криптовалютного сегмента.
- Визначення та класифікація інституційних форматів, що сприяють розвитку криптовалютного ринку.
- Оцінка динаміки та трендів у розвитку криптовалютного сегмента.
- Виявлення закономірностей та взаємозв'язків між різними аспектами криптовалютного ринку.
- Аналіз ризиків, пов'язаних з участю в криптовалютних операціях та їх вплив на глобальну фінансову систему.
- Визначення перспектив розвитку криптовалютного сегмента та його можливого впливу на майбутній фінансовий ландшафт.
- Дослідження взаємодії криптовалютного ринку з традиційними фінансовими інструментами та ринками.
- Вивчення ефективності регулювання та контролю за криптовалютним сегментом фінансового ринку.
- Аналіз впливу технологічних інновацій на розвиток криптовалют та їхню конкурентоспроможність.
- Виявлення можливостей для інвестування та управління ризиками в контексті криптовалютного сегмента.

Ці цілі дозволять глибше розібратися в природі та перспективах криптовалютного сегменту глобального фінансового ринку і нададуть підґрунтя для подальших рекомендацій та стратегій управління.

Об'єктом дослідження є процеси та інституційні формати розвитку глобального фінансового ринку.

Предметом дослідження є умови, детермінанти, закономірності, динаміка та механізми розвитку криптовалютного сегмента глобального фінансового ринку.

Методи дослідження включають аналіз літературних джерел, статистичні методи, а також моделювання економічних процесів.

Інформаційна база роботи буде побудована на аналізі наукових статей, офіційних даних сайтів SEC (The Securities and Exchange Commission), CMC (CoinMarketCap), та ін.

Практичне значення роботи полягає в забезпеченні обґрунтованих рекомендацій для управління та регулювання криптовалютного сегмента глобального фінансового ринку.

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ КРИПТОВАЛЮТ НА ГЛОБАЛЬНОМУ ФІНАНСОВОМУ РИНКУ

1.1. Сутність, загальні ознаки та генезис криптовалют

Вступ до першого розділу роботи відкриває шлях до розуміння сутності та походження криптовалютного сегменту, який займає все більш вагому позицію в сучасній фінансовій системі. У цьому підрозділі розглядаються основні аспекти криптовалют, їх загальні характеристики та еволюція від самого початку.

Сутність криптовалют розкривається через їхню технологічну та фінансову природу, що дозволяє їм функціонувати як альтернативний засіб обміну і накопичення вартості. Основні ознаки криптовалют, такі як децентралізація, анонімність та безпека транзакцій, виокремлюють їх серед інших фінансових інструментів та ринків.

Блокчейн - це особливий вид бази даних, яку також називають децентралізованою цифровою книгою, що підтримується численними комп'ютерами, розподіленими по всьому світу. Дані в блокчейні організовані в блоки, які впорядковані в хронологічному порядку і захищені криптографією [1].

Найперша модель блокчейну була створена на початку 1990-х років, коли комп'ютерний вчений Стюарт Хейбер і фізик В. Скотт Сторнетта застосували криптографічні методи в ланцюжку блоків як спосіб захистити цифрові документи від підробки даних.

Хейбер і Сторнетта надихнули на роботу багатьох інших комп'ютерних науковців та ентузіастів криптографії, що врешті-решт призвело до створення першої криптовалюти, заснованої на технології блокчейн, - біткойна (Bitcoin). З того часу впровадження технології блокчейн поступово розширюється, і криптовалюти використовуються все більшою кількістю людей у всьому світі.

Хоча технологія блокчейн часто використовується для запису криптовалютних транзакцій, вона підходить для запису багатьох інших типів цифрових даних і може застосовуватися в широкому спектрі випадків використання.

Криптовалюта - це децентралізована цифрова валюта, яка використовує криптографію для забезпечення безпеки. Вона може функціонувати незалежно від посередників, таких як банки та платіжні системи [2].

Іншими словами, криптовалюта - це цифровий аналог вартості. Вона функціонує як одиниця рахунку, спосіб обміну або накопичення, але не володіє статусом законного платіжного засобу. Ця форма грошей не потрапляє під гарантії держави через те, що жоден уряд світу не може впливати на випуск і перекази криптовалюти між користувачами. Простими словами - це електронні гроші із захистом від підробки. Дані, які в ній зашифровані, неможливо дублювати і регулювати з боку.

Така децентралізована природа полегшує пірингові (P2P) транзакції безпосередньо між людьми. Але замість фізичних гаманців і банківських рахунків люди отримують доступ до своєї криптовалюти через унікальні криптогаманці або криптовалютні біржі.

Можливо, ви чули, як люди кажуть, що криптовалюта "зберігається" в гаманцях. Однак криптовалюти насправді не існують у криптогаманцях або біржах - насправді вони завжди залишаються в блокчейні. У випадку з криптовалютною біржею, вона зберігає приватні ключі, які дозволяють користувачам отримати доступ до цих коштів.

Першою і найвідомішою криптовалютою є біткойн, який був створений у 2009 році особою або групою осіб під псевдонімом Сатоші Накамото. З того часу з'явилися тисячі криптовалют, кожна з яких має унікальні характеристики та призначення.

Як і традиційні фіатні валюти, криптовалюти можна використовувати як засіб обміну. Однак з роками сфера застосування криптовалют значно розширилася, включивши в себе смарт-контракти, децентралізовані фінанси (DeFi), сховища цінностей, управління та невзаємозамінні токени (NFT).

Ми вже згадували, що криптовалюта використовує криптографію для забезпечення безпеки, але що це насправді означає? Простіше кажучи, криптовалюти використовують передові математичні алгоритми для забезпечення

безпеки транзакцій і захисту даних від несанкціонованого доступу або маніпуляцій. Ці алгоритми виконують дві основні функції: збереження конфіденційності ідентифікаційних даних користувачів і перевірка автентичності транзакцій.

Транзакції в блокчейні є публічними, а адреси (публічні ключі) - псевдонімічними, хоча і не повністю анонімними. Іншими словами, хоча транзакції видно в блокчейні, користувачів, які стоять за ними, нелегко ідентифікувати. Криптовалюти досягають цього завдяки використанню криптографічних методів, таких як хеш-функції та цифрові підписи [2].

Криптовалюта досягає автономії завдяки розподіленій мережі комп'ютерів, відомій як блокчейн, яка, по суті, є децентралізованою цифровою книгою, що зберігає дані про транзакції на багатьох спеціалізованих комп'ютерах у мережі.

Кожен з цих комп'ютерів, які також називаються вузлами, зберігає копію реєстру, а алгоритм консенсусу зберігає блокчейн, гарантуючи, що підроблені або невідповідні копії будуть відкинуті. Така розподілена архітектура підвищує безпеку мережі, оскільки немає єдиної точки відмови, наприклад, банківського сховища, якою могли б скористатися зловмисники.

Криптовалюти вплинули на різні екосистеми, від фінансів до технологій, запровадивши інноваційні функції, які відрізняють їх від традиційних протоколів і валют. Деякі з унікальних аспектів криптовалют включають:

1. Децентралізація

Децентралізована архітектура криптовалюти усуває потребу в центральному органі влади. Це забезпечує більшу автономію, а також меншу вразливість до маніпуляцій або контролю з боку одного суб'єкта.

2. Прозорість і незмінність

Технологія блокчейн реєструє всі транзакції в прозорому і захищеному від підробки реєстрі. Тому, як тільки транзакція додається до блокчейну, вона може бути переглянута будь-ким і не може бути змінена або видалена.

3. Програмованість

Багато криптовалют, таких як ЕТН, є програмованими, що дозволяє розробникам розгортати смарт-контракти для створення децентралізованих

додатків (DApps) та інших інноваційних рішень на основі блокчейну. Крім того, оскільки блокчейни без дозволу мають відкритий вихідний код, будь-хто може почати розгортати код поверх блокчейну і створювати свої власні DApps.

4. Без кордонів

Криптовалюти легко передаються та обмінюються по всьому світу, що дозволяє людям використовувати їх для міжнародних транзакцій та грошових переказів.

5. Заздалегідь визначена пропозиція монет

Багато криптовалют мають обмежену пропозицію монет, що означає, що команди, які стоять за ними, можуть створити лише обмежену кількість монет. Цей дефляційний аспект криптовалют потенційно може бути позитивним з часом, оскільки дефіцит стимулює попит.

На противагу цьому, фіатні валюти часто є інфляційними, оскільки центральні банки можуть друкувати більше грошей. Однак при обмеженій пропозиції криптоінфляцію можна краще контролювати, оскільки загальна кількість монет заздалегідь визначена.

Криптовалюти - це не тільки волатильність. Насправді, стейблкоїни спеціально розроблені для підтримки фіксованої ціни. В індустрії, де монети і токени можуть обвалитися за одну ніч, існує величезний попит на валюти, які поєднують переваги блокчейну з можливістю відстежувати більш стабільний актив. Якщо ви ще не почали використовувати стейблкоїни в торгівлі або інвестуванні, варто дізнатися більше про них, а також про їхні переваги та недоліки [3].

Стейблкоїни - це цифрові активи, які відстежують вартість фіатних валют або інших активів. Наприклад, ви можете придбати токени, прив'язані до долара, євро, єні і навіть золота та нафти. Стейблкоїн дозволяє власнику фіксувати прибутки і збитки та передавати вартість за стабільною ціною в однорангових блокчейн-мережах.

Біткойн (BTC), ефір (ETH) та інші альткоїни історично були волатильними. Хоча це надає багато можливостей для спекуляцій, у цього є й недоліки.

Волатильність ускладнює використання криптовалют для щоденних платежів. Наприклад, продавці можуть взяти \$5 у BTC за каву одного дня, а наступного дня виявити, що їхні BTC коштують на 50% менше. Це ускладнює планування та ведення бізнесу, який приймає криптовалютні платежі.

Раніше криптоінвестори та трейдери не мали можливості зафіксувати прибуток або уникнути волатильності, не конвертуючи криптовалюту назад у фіат. Створення стейблкоїнів забезпечило просте вирішення цих проблем. Сьогодні ви можете легко входити і виходити з криптовалютної волатильності за допомогою стейблкоїнів, таких як Tether (USDT), або Circle (USDC).

У таблиці 1.1. розглянемо плюси та мінуси криповалют.

Таблиця 1.1.

Плюси та мінуси криптовалют

Плюси	Мінуси
Відсутність центрального органу управління унеможливорює контроль угод та вплив з боку урядів або фінансових установ.	Анонімність криптовалюти може використовуватися для злочинних цілей, таких як ухилення від сплати податків, відмивання грошей та фінансування незаконної діяльності.
Технологія блокчейн забезпечує високий рівень безпеки транзакцій та захисту даних користувачів.	Ціни на криптовалюту можуть різко та непередбачувано змінюватися через спекуляції та мінливість попиту та пропозиції.
Перекази криптовалют зазвичай здійснюються швидко та з низькими комісіями порівняно з традиційними методами.	Деякі криптовалюти можуть бути менш ліквідними, що ускладнює їх швидкий продаж за справедливою ціною.
Усі транзакції з криптовалютою записуються в публічному блокчейні, що забезпечує прозорість та доступність інформації.	Криптовалютні біржі та гаманці можуть стати мішенню для хакерів, що може призвести до втрати коштів.
Криптовалютний ринок все ще перебуває на ранній стадії розвитку, тому має значний потенціал для зростання в довгостроковій перспективі.	Недостатнє регулювання криптовалютного ринку може призвести до шахрайства, маніпуляцій та інших ризиків.
Багато криптовалютних гаманців та бірж пропонують зручний інтерфейс та прості у використанні функції.	Не всі люди мають доступ до технологій та знань, необхідних для використання криптовалют.
Користувачі можуть здійснювати транзакції безпосередньо один з одним, без необхідності втручання посередників, таких як банки або платіжні системи.	Видобуток деяких криптовалют, таких як біткоїн, може супроводжуватися значним споживанням енергії та негативним впливом на довкілля.

Джерело: складно автором на основі [37].

У контексті сучасної економічної та фінансової сфери криптовалюти є одним з найбільш обговорюваних та динамічних явищ. З одного боку, вони відображають значний потенціал для інновацій та революційних змін у фінансовій системі, надаючи можливості для безпосередніх, швидких та безпечних транзакцій, а також демократизації фінансового доступу. З іншого боку, існують серйозні ризики, пов'язані з безпекою, волатильністю, регулюванням та відповідністю законодавству. Криптовалюти ще не досягли повної стабільності та широкого прийняття в суспільстві, і їхнє майбутнє залишається не визначеним. Проте, з урахуванням тенденцій розвитку ринку, вони відіграють значну роль у фінансовій еволюції та можуть стати ключовим чинником у майбутньому фінансових технологій. Однак, для максимізації позитивного впливу криптовалют потрібно вирішувати серйозні виклики, зокрема щодо регулювання, безпеки та стабільності, щоб забезпечити стале та ефективне функціонування цього новаторського аспекту сучасної економіки.

Цей підрозділ є важливим етапом у збагаченні знань про криптовалютний сегмент та його місце в сучасній фінансовій системі, що допомагає зрозуміти контекст подальших досліджень та аналізу.

1.2. Ключові тенденції та перспективи розвитку криптовалютного сегменту глобального фінансового ринку

Світовий банк зазначає, що "кількість бідних у світі залишається неприйнятно високою, і стає все більш очевидним, що вигоди від економічного зростання розподіляються нерівномірно між регіонами та країнами" [4]. Криптовалюти можуть принести значну користь, подолавши брак соціальної довіри та розширивши доступ до фінансових послуг, оскільки їх можна розглядати як засіб підтримки процесу зростання в країнах, що розвиваються, шляхом збільшення фінансової інклюзії, забезпечення кращої відстежуваності коштів і допомоги людям у подоланні бідності [5].

Для того, щоб надати всебічний огляд можливостей криптовалют у країнах, що розвиваються, необхідно зрозуміти загальні переваги та недоліки криптовалют для користувачів порівняно з фіатними валютами, емітованими центральними банками, такими як євро або долар США, а також обговорити, як вони виникають на основі технології, що лежить в їх основі. З цією метою в даній статті ми розглянемо дві криптовалюти на прикладі. В основі більшості криптовалют лежить технологія блокчейн. Блокчейн - це децентралізована база даних, яка розподілена в мережі на безлічі комп'ютерів. Вона характеризується тим, що її записи узагальнюються і зберігаються в блоках.

Першою криптовалютою, яка розглядається в цій роботі як приклад, є біткойн, який технічно є "алгоритмом, який записує безперервний ланцюжок транзакцій між членами децентралізованої однорангової мережі і транслює ці записи всім учасникам мережі"[6]. Біткойн - найбільша криптовалюта у світі з ринковою капіталізацією понад \$1,3 трлн. Її винайшов Сатоші Накамото у 2008 році, коли він опублікував свою доповідь "Біткойн: пірингова електронна грошова система" [7].

По-друге, в якості прикладу використовується Ethereum - загальнодоступна, з відкритим вихідним кодом, обчислювальна платформа та операційна система для смарт-контрактів, що базується на блокчейні. Ця платформа підтримує модифіковану версію механізму консенсусу Накамото і була запропонована в 2014 році Віталіком Бутеріним. Криптовалюта, що лежить в основі, називається "Ефір". Це друга за величиною криптовалюта на ринку з капіталізацією понад \$460 млрд.

Перша перевага полягає в тому, що криптовалюти поєднують в собі важливі властивості для зміцнення довіри, такі як підзвітність і прозорість, що дозволяє здійснювати взаємодію між контрагентами на засадах довіри. В основі технології блокчейн лежать механізми консенсусу, хеш-функції та шифрування з відкритим і закритим ключами для контролю транзакцій, що призводить до того, що користувачеві не потрібно довіряти контрагенту. Однак користувач повинен довіряти мережі та блокчейну, що лежить в її основі. Таким чином, дуже важливо захистити блокчейн від шахрайства та атак.

Для валют, емітованих центральним банком, довіра встановлюється третіми сторонами, такими як посередники, і майже в кожній цифровій транзакції у фіатній валюті наймається агент для нагляду за обміном. Транзакції, що проводяться посередниками, не тільки займають більше часу, але й призводять до збільшення премії за ризик для користувача через вищі транзакційні витрати.

Ще однією перевагою децентралізації криптовалют є те, що уряди не можуть ними керувати. Таким чином, криптовалюти не обмежені певною географічною зоною і можуть торгуватися по всьому світу. Тому біткойн можна використовувати для здійснення недорогих грошових переказів, особливо для тих, хто хоче переказувати невеликі суми грошей за кордон, наприклад, грошові перекази. Ці гроші часто можна переказати дешевше, ніж у валюті, емітованій центральним банком, оскільки використання криптовалют дозволяє здійснювати фінансові перекази по всьому світу без необхідності залучення посередників. Крім того, швидкість переказу грошей збільшується за рахунок усунення посередників.

Тим не менш, ці незалежні від кордонів платежі також мають деякі негативні аспекти, які необхідно враховувати. Одна з них полягає в тому, що вони дозволяють легко переказувати гроші від незаконної діяльності або фінансувати терористичну діяльність без можливості втручання уряду. На відміну від традиційних грошових переказів, користувач у системі Bitcoin є анонімним. На відміну від користувача банківського рахунку, йому не потрібно проходити процедуру "Знай свого клієнта" (KYC), де користувач повинен ідентифікувати себе, щоб отримати доступ до ринку біткоїнів.

Більше того, децентралізація та відсутність гнучкості в графіку постачання біткойнів призводить до високої волатильності цін. Така висока волатильність цін характерна не лише для біткоїна, але й для більшості криптовалют, що ускладнює зберігання грошей та укладання контрактів у криптовалютах.

Ще одним важливим аспектом криптовалют є те, що вони сприяють фінансовій інклюзії, оскільки не вимагають високих технологічних стандартів, окрім наявності доступу до Інтернету та цифрового пристрою (наприклад, смартфона) для здійснення транзакцій.

Крім того, жоден уряд чи центральний банк не може впливати на пропозицію криптовалют, оскільки пропозиція визначається базовим протоколом криптовалюти [7]. Таким чином, жодна держава не може впливати на потік грошей, що обмежує державну владу.

Через втрату влади урядом і ризик фінансування тероризму деякі країни заборонили використання криптовалют, наприклад, Індонезія. Центральний банк Індонезії опублікував прес-реліз від 13 січня 2018 року, в якому забороняє всім операторам платіжних систем в Індонезії обробляти транзакції з використанням віртуальної валюти. Такі дії свідчать про те, що деякі держави вбачають у криптовалютах реальну загрозу, яка переважає переваги, які криптовалюти надають цим країнам.

Ринок криптовалют останнім часом демонструє значну волатильність, що супроводжується як значними здобутками, так і втратами різних активів. Найбільші прибутки часто відображають останні тенденції та інновації, в той час як збитки підкреслюють ризики, пов'язані з цією індустрією, що стрімко розвивається.

Аналіз цих коливань дає цінну інформацію про ринкові настрої та поведінку інвесторів, спрямовуючи стратегічні рішення як для трейдерів, так і для ентузіастів.

Нещодавній лістинг біржового фонду, що торгує біткойнами (ETF), став монументальною подією в криптовалютному просторі. Ця подія підкреслює незмінну привабливість біткоіна для інвесторів нового покоління. Крім того, лістинг ETF може каталізувати більш широке впровадження криптовалют, оскільки традиційні інвестори отримують простіший доступ до ринку через нові інвестиційні інструменти. Крім того, події, пов'язані із халвінгом, історично були переломними моментами для криптовалюти, що характеризувалися подальшим зростанням цін. Заздалегідь визначений графік халвінгу протоколу забезпечує поступове скорочення нових емісій біткоінів, що з часом збільшує дефіцит. Хоча минулі зниження вдвічі часто передували значному зростанню цін, зв'язок між подіями зниження вдвічі та ринковими показниками є складним і багатогранним. У той час як деякі аналітики очікують "бичачого" результату після останнього

зниження вдвічі, інші застерігають від надмірно детермінованих прогнозів, наголошуючи на необхідності всебічного розуміння фундаментальних ринкових чинників.

Забігаючи наперед, можна сказати, що криптовалютний ландшафт готовий до подальшої еволюції та інновацій. Нові тенденції, такі як децентралізовані фінанси (DeFi), не взаємозамінні токени (NFT) та технологія взаємодії з блокчейном, мають величезні перспективи для реформування глобальної фінансової екосистеми.

Більше того, регуляторні зміни відіграватимуть вирішальну роль у формуванні траєкторії розвитку галузі, оскільки уряди прагнуть досягти балансу між стимулюванням інновацій та зменшенням ризиків.

1.3. Правовий статус та особливості регулювання криптовалют в глобальній економіці

У сучасному світі фінансові ринки відіграють ключову роль у глобальній економіці, впливаючи на стабільність та розвиток країн та регіонів. Одним з найбільш важливих аспектів фінансової сфери є криптовалюти, що в останні роки здобули значну популярність та увагу як серед інвесторів, так і серед регуляторів. Однак, враховуючи їхню незвичайну природу та технологічну складність, регулювання криптовалют стає предметом обговорення на міжнародному рівні.

Сучасні світові фінансові центри виникають у тих країнах, де:

- стає валютно-економічне становище;
- існує розвинута кредитна система і добре організована біржа;
- помірне оподаткування;
- пільгове валютне законодавство, яке дозволяє доступ іноземних позичальників і цінних паперів до біржового котирування;
- зручне географічне становище;
- відносна стабільність політичного режиму;
- наявні стандартизація та високий ступінь інформаційних технологій без паперових операцій на базі використання сучасних ЕОМ.

За часів розвитку міжнародних фінансових відносин відповідні етапи розвитку пройшли й міжнародні фінансові центри:

1 етап: До Першої світової війни найвідомішим фінансовим центром був Лондон.

Це визначалося високим рівнем розвитку капіталізму у Великобританії, її широкими торговельними зв'язками з іншими країнами, відносною сталістю фунта стерлінгів, розвинутою кредитною системою країни.

2 етап: Після Першої світової війни провідний світовий фінансовий центр перемістився до США. У Західній Європі активно здійснюють міжнародні кредитні операції Швейцарія і Люксембург. Частка останнього становить близько 1/4 всіх євровалютних кредитів.

3 етап: Новим світовим фінансовим центром став Токіо внаслідок посилення позицій Японії на світових ринках, створення потужної закордонної банківської мережі, скасування валютних обмежень.

4 етап: Початок 80-х років XX ст. – з'явилися такі фінансові центри як Сінгапур, Гонконг.

5 етап: Початок 90-х років XX ст. – з'явилися нові фінансові центри, такі як Багамські острови, Бахрейн та інші. Це пов'язано з пільговим податковим законодавством та незначними операційними видатками в цих країнах.

Фінансові центри працюють цілодобово, керуючи рухом міжнародних фінансових потоків. Ефективність міжнародних валютно-кредитних і розрахункових операцій забезпечує Світова міжбанківська фінансова телекомунікаційна мережа, яка не визнає національних кордонів (SWIFT (СВІФТ) – Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunications). Основне її завдання полягає у передаванні будь-якої банківської й фінансової інформації на базі засобів сучасної телекомунікаційної техніки. Звичайні повідомлення передаються протягом 10 хвилин, термінові – протягом 1 хвилини. Щоденно по світу передається до 200 млн повідомлень. Центри комунікації розташовані в Брюсселі (Бельгія), Амстердамі (Голландія) та Кульпепері (штат Вірджинія, США).

По суті, правовий статус криптовалют у певній юрисдикції встановлює правила, які необхідно застосовувати. Існує різниця між тим, що криптовалюта є, наприклад, звичайними грошима, і тим, що вона є цінним папером. [8]

Необхідно розуміти законодавчі підходи, різноманітність регулювання криптовалют у всьому світі та пов'язану з цим діяльність. Різні країни та народи мають різні підходи до регулювання монет та обміну, а також до законодавства про криптовалюту. Оскільки законодавство та правові позиції можуть відрізнятися, необхідно також розуміти зв'язок між криптовалютами та ризиками фінансових злочинів, щоб розуміти необхідні заходи з дотримання законодавства.

Перша позиція полягає в тому, що криптовалюта нічим не відрізняється від грошей. Прихильники цієї позиції відзначають схожість деяких функцій криптовалют з грошовими коштами. Криптовалюта може бути засобом оплати товарів і послуг.

У США криптовалюта не вважається законним платіжним засобом. Закон прямо передбачає, що криптовалюта може бути платіжною одиницею у вигляді заробітної плати. Цю позицію підриває американська правоохоронна мережа по боротьбі з фінансовими злочинами (FinCen). FinCen вважає, що транзакції з обміну криптовалют на фіатні гроші повинні регулюватися законом. Також юридичні особи, які беруть участь у русі коштів з криптовалютами, повинні отримувати ліцензії.

Іншим прикладом може бути Японія. Японія визнала, що криптовалюта біткоїн виконує таку ж функцію, як і гроші. Відповідно, уряд вирішив розробити нормативну базу для повної інтеграції криптовалют в банківську систему Японії. В Японії навіть існує національний регулятор криптовалют - Агентство фінансових послуг Японії, яке регулює питання, пов'язані з емісією національної валюти.

У деяких інших країнах криптовалюта стала розрахунковою одиницею, яку визнають і приймають різні суб'єкти ринку. Таким чином, криптовалюта виконує функцію грошей.

Друга позиція ототожнює криптовалюту з грошовими сурогатами. Противники прирівнювання криптовалют до звичайних грошей стверджують, що

криптовалюта не є грошовим інструментом, оскільки держава не випускає її, не гарантує її вартість і не встановлює зобов'язання щодо її прийняття.

У більшості юрисдикцій криптовалюта не визнається офіційним платіжним засобом і не відноситься до грошей. Наприклад, податкова служба Нідерландів не вважає криптовалюту законним платіжним засобом, а Центральний банк Данії оголосив у 2014 році, що біткойн не є валютою. З точки зору данського регулятора, ця криптовалюта не має реальної торговельної вартості порівняно з золотом або сріблом і більше схожа на такі речі, як скло, бісер тощо.

Третя позиція - надання криптовалютам статусу електронних грошей. У міжнародному праві визначення електронних грошей було встановлено в 1998 році в доповіді про електронні гроші, підготовленій не ким іншим, як Європейським центральним банком. Відповідно, електронні гроші в широкому сенсі визначаються як електронне зберігання грошової вартості на технічному пристрої, яке може широко використовуватися для здійснення платежів на користь інших осіб. Крім того, це не вимагає обов'язкового використання банківських рахунків для здійснення транзакцій, а діє як передплачений інструмент на пред'явника.

Прихильники позиції, що криптовалюта є різновидом електронних грошей, вказують на те, що криптовалюта як електронний платіжний засіб не має емітентів. Її можна вважати готівкою, яка традиційно надається однією особою іншій без відкриття банківського рахунку для виконання грошових зобов'язань.

Це визначення криптовалютних систем виключає такі системи, як PayPal, яка є платіжною системою, створеною в Інтернеті. Рахунок PayPal фінансується за рахунок кредитного переказу з банківського рахунку або платежу з кредитної картки, а отже, функціонує в рамках банківської системи.

Четверта позиція стосується криптовалют як фінансового інструменту. Фінансовий інструмент - це цінний папір або його похідний. При цьому дериватив - це контракт, який як один з варіантів передбачає реалізацію зобов'язання щодо купівлі або продажу цінних паперів, валюти або товарів.

Базовим активом похідного фінансового інструменту може бути валюта, товар або цінні папери, а також різні статистичні показники, індекси, відсотки.

Відповідно, якщо криптовалюта не є товаром або цінним папером, вона не буде базовим активом для похідного фінансового інструменту.

Міністерство фінансів Німеччини зайняло позицію, що криптовалюта може бути фінансовим інструментом. У 2013 році воно видало постанову про визнання криптовалюти офіційним засобом розрахунків. Водночас закон розмежовує цей статус від статусу законного платіжного засобу, і криптовалюта поки що не отримала такого статусу від Німеччини.

П'ята позиція надає криптовалютам статус товару. Товар - це матеріальний або нематеріальний об'єкт, який може бути використаний в економічному сенсі. Правові системи цих країн кваліфікують криптовалюту як невичерпний нематеріальний товар з певною вартістю в кожен момент часу.

Шоста позиція присвоює криптовалютам статус цінних паперів. В першу чергу, тут слід згадати Комісію з цінних паперів і бірж США або SEC. У своєму звіті про розслідування щодо блокчейн-стартапу "The Dao" SEC вказала, що емісія tokenів повинна вважатися цінними паперами незалежно від того, як називається і як працює те, у що інвестори вклали свої гроші.

Противники такої позиції стверджують, що криптовалюта не містить зобов'язальних прав і не є грошовим зобов'язанням. Вони спираються на те, що відносини, які містяться в транзакції з криптовалютами, найбільше можна порівняти з договором бартеру. Емісія криптовалют здійснюється в інтернеті децентралізовано. Тому вона не відповідає поняттю емісії цінних паперів. Емітентом є кожен учасник платіжної системи, оскільки транзакція створює новий блок в ланцюжку транзакцій. Виходячи з цього, криптовалюта не відповідає ознакам цінних паперів і не є цінним папером.

І останнє, але не менш важливе, позиція номер сім - криптовалюти як майно. Знову ж таки, на прикладі Сполучених Штатів, Служба внутрішніх доходів США (IRS) видала інструкцію щодо оподаткування операцій з біткойном та іншими криптовалютами, згідно з якою вони можуть бути кваліфіковані як майно. Для сплати федеральних податків США біткойн, наприклад, вважається майном, при продажу якого власники отримують не прибуток від курсової різниці, а прибуток

від приросту капіталу. Водночас виплата заробітної плати в криптовалюті обкладається податком на прибуток і податком на заробітну плату. Виплати в криптовалюті незалежним підрядникам оподатковуються шляхом застосування податку на самозайнятість.

Наразі правовий статус криптовалют є досить неоднозначним, навіть у межах однієї країни, що є однією з причин, чому досить складно визначити, які закони та нормативні акти мають застосовуватися. Однак визначення правового статусу криптовалют і розгляд різних позицій, безумовно, допомагає зрозуміти інші точки зору національних регуляторів, а отже, є корисним для визначення того, які заходи з протидії фінансовим злочинам можуть бути застосовані.

Криптовалютні біржі є легальними в США і регулюються Законом про банківську таємницю (BSA). На практиці це означає, що провайдери послуг з обміну криптовалют повинні зареєструватися у FinCEN, впровадити програму протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму (AML/CFT), вести належний облік та звітувати перед владою.

РОЗДІЛ 2. РОЗВИТОК КРИПТОВАЛЮТНОГО СЕГМЕНТУ ГЛОБАЛЬНОГО ФІНАНСОВОГО РИНКУ

2.1. Аналіз частки криптовалютного сегменту на глобальному фінансовому ринку та динаміки капіталізації основних криптовалют

Глобальний фінансовий ринок є важливим компонентом світової економіки, що забезпечує рух капіталу та фінансових ресурсів між країнами та регіонами. Розвиток цього ринку відбувався на протязі великої частини історії людства, починаючи з давніх торгових мереж та валютних обмінників до сучасної глобальної фінансової системи, що включає в себе різноманітні фінансові інструменти, установи та технології.

Протягом історії глобального фінансового ринку було багато випробувань та криз, які вплинули на його розвиток та функціонування. Одні з найвідоміших фінансових криз включають кризу 1929 року, яка призвела до Великої Депресії, та кризу 2008 року, яка виникла через крах ринку нерухомості у США та масштабні фінансові злиття.

Таблиця 2.1.

Етапи розвитку глобального фінансового ринку

Період	Події
19 століття	Індустріалізація та зростання міжнародної торгівлі призвели до інтеграції національних ринків та виникнення світового фінансового ринку .
Початок 20 століття	Перша світова війна та Велика депресія призвели до краху світового фінансового ринку.
1945-1971	Бреттон-Вудська система встановлює фіксований курс долара США до золота, що сприяє стабільності світового фінансового ринку.
1971-2008	Розпад Бреттон-Вудської системи призводить до переходу до плаваючого курсу валют та дерегуляції фінансових ринків. Цей період характеризується періодами зростання та криз, таких як нафтова криза 1973 року, "чорний понеділок" 1987 року та азійська фінансова криза 1997 року.
2008	Світова фінансова криза, спричинена крахом іпотечного ринку США.
2009-дотепер	Відновлення світового фінансового ринку, але з постійною нестабільністю, такими як європейська боргова криза та пандемія COVID-19.
2009	Виникнення біткоїна , першої криптовалюти.
2010-ті	Зростання популярності криптовалют, поява нових криптовалют та ICO (первинних пропозицій монет).
2021	Різке зростання цін на криптовалюти, за яким послідувало падіння.

Джерело: складно автором на основі [37].

Світовий фінансовий ринок постійно розвивається та змінюється під впливом політичних, економічних та соціальних факторів. Фінансові кризи є неминучою частиною світового фінансового ринку, але кожна криза веде до нових правил та регуляцій, які роблять ринок більш стійким. Криптовалюти - це новий активний клас, який має потенціал революціонізувати світовий фінансовий ринок, але вони також пов'язані з високими ризиками.

Історія розвитку глобального фінансового ринку є складною та різноманітною, відображаючи економічні, політичні та технологічні зміни на протязі великого періоду часу, зокрема:

- До 19 століття відбувався розвиток національних фінансових ринків, де кожна країна мала свої власні фінансові інституції та правила.
- 19 століття характеризується індустріалізацією та зростанням міжнародної торгівлі, які призвели до інтеграції національних ринків та виникнення світового фінансового ринку.
- Початок 20 століття характеризується першою світовою війною та Великою депресією, які призвели до краху світового фінансового ринку.
- 1945-1971 – етап, коли Бреттон-Вудська система встановлює фіксований курс долара США до золота, що сприяє стабільності світового фінансового ринку.
- 1971-2008 - розпад Бреттон-Вудської системи, що призводить до переходу до плаваючого курсу валют та дерегуляції фінансових ринків. Цей період характеризується періодами зростання та криз, таких як нафтова криза 1973 року, "чорний понеділок" 1987 року та азійська фінансова криза 1997 року.
- 2008 - світова фінансова криза, спричинена крахом іпотечного ринку США.
- 2009-дотепер - відновлення світового фінансового ринку, але з постійною нестабільністю та новими викликами, такими як європейська боргова криза та пандемія COVID-19.

- 2009 - виникнення біткоїна, першої криптовалюти.
- 2010-ті - зростання популярності криптовалют, поява нових криптовалют та ICO (первинних пропозицій монет).
- 2021 - різке зростання цін на криптовалюти, за яким послідувало падіння.

Ці етапи демонструють не лише еволюцію фінансового ринку, але й його відповідь на геополітичні, економічні та технологічні зміни, що формують сучасну фінансову систему. Кожен з цих періодів має свої власні уроки та виклики, які варто враховувати при розробці стратегій управління ризиками та інвестиційних рішень.

Пандемія COVID-19 виявила значний вплив на глобальний фінансовий ринок, перепрограмувавши його та перевернувши звичні уявлення про стабільність та прогнозованість. У світлі пандемії було відзначено різке зниження фондових індексів та курсів валют, що спричинило нестабільність і невизначеність на ринках. Чинники, такі як стримування, локдауни та економічні обмеження, призвели до зменшення попиту на товари та послуги, що вплинуло на прибутковість компаній та загальний обсяг економіки. Багато секторів, зокрема авіаційний, готельний, ресторанний та туристичний, постраждали внаслідок пандемії через обмеження мобільності та зниження споживчого попиту.

Крім того, пандемія викликала несприятливі умови для глобального торговельного обміну, зокрема через переривання ланцюгів постачання та зменшення міжнародної торгівлі. Це призвело до значного зменшення експорту та імпорту товарів та послуг, що відчутно вплинуло на економічні показники багатьох країн.

З іншого боку, пандемія також прискорила розвиток деяких секторів, зокрема цифрових технологій, онлайн-торгівлі та дистанційної роботи. Компанії, які були зосереджені на цифрових платформах та онлайн-послугах, виявилися в кращому положенні для адаптації до нових умов та забезпечення неперервного функціонування своїх бізнесів.

Узагальнюючи, пандемія COVID-19 суттєво вплинула на глобальний фінансовий ринок, спричинивши нестабільність та неспокій серед інвесторів та підприємців. Хоча були зафіксовані втрати та складнощі, пандемія також стимулювала інновації та розвиток нових галузей, які мають потенціал для подальшого зростання в майбутньому.

Глобальний фінансовий ринок, незважаючи на свою нестабільність та здатність до коливань, має вбудовану стійкість, яка дозволяє йому витримувати негативні впливи та адаптуватися до змінних умов.

Таблиця 2.2.

Фактори стійкості глобального фінансового ринку

Фактор стійкості	Опис
Диверсифікація портфелів інвестицій	Інвестори розподіляють свої активи між різними класами інвестицій для зменшення ризиків.
Роль центральних банків та регулюючих органів	Дії центральних банків та регуляторів спрямовані на збереження стабільності ринку.
Технологічні інновації	Використання передових технологій підвищує ефективність та безпеку фінансових послуг.
Глобалізація та міжнародний обмін	Зростання міжнародної торгівлі та інвестицій забезпечує розподіл ризиків та доступ до капіталу.
Регулярний моніторинг ринку	Аналіз ринкових тенденцій та економічних показників допомагає виявляти потенційні ризики.

Джерело: складно автором на основі [38].

Таблиця 2.2. надає інформацію про ключові фактори, які сприяють стійкості глобального фінансового ринку. Диверсифікація портфелів інвестицій допомагає зменшити ризики для інвесторів шляхом розподілу активів між різними класами. Роль центральних банків та регулюючих органів полягає у збереженні стабільності ринку через регулювання грошової політики та контроль за фінансовою системою. Технологічні інновації, такі як блокчейн і штучний інтелект, покращують ефективність та безпеку фінансових послуг. Глобалізація створює можливості для розподілу ризиків та забезпечує доступ до капіталу. Регулярний моніторинг ринку дозволяє вчасно виявляти та реагувати на потенційні загрози. Врахування цих факторів допомагає підтримувати стійкість та надійність глобального фінансового ринку в умовах постійних змін та викликів.

З останніх років можна відзначити появу криптовалют, які представляють собою нову форму цифрового активу та фінансової інновації. Bitcoin, Ethereum та інші криптовалюти стали об'єктом значного інтересу та обговорення як серед фінансових професіоналів, так і серед звичайних користувачів. Вони надають можливість швидкого та безпечного переказу капіталу та інвестування в альтернативні активи.

Однак, разом зі своїми перевагами, криптовалюти також приносять із собою ризики та виклики для фінансової системи. Вони можуть бути підвержені великим коливанням цін, регуляторному тиску та потенційним проблемам щодо безпеки та конфіденційності.

Таким чином, глобальний фінансовий ринок продовжує розвиватися та перетворюватися відповідно до нових технологій, регуляцій та ринкових умов. Розуміння його особливостей та динаміки є важливим для бізнесу, управління ризиками та розвитку фінансових стратегій.

Глобальний фінансовий ринок переживає низку тенденцій, що впливають на його стан та розвиток. У період 2023-2024 років спостерігається зростання інфляції та процентних ставок, що ставить перед центральними банками великі виклики. Геополітична напруженість, зокрема внаслідок війни в Україні та інших конфліктів, також впливає на фінансові ринки, створюючи невизначеність та ризики для інвесторів. Очікується збільшення регулювання фінансових ринків у світі, що може відобразитися на діяльності криптокомпаній та інвесторів.

На ринку криптовалют також спостерігаються важливі тенденції. Зокрема, помітне зростання інституційного інвестування в криптовалюти, що свідчить про зростаючий інтерес великих фінансових установ до цього сектору. Розвиток децентралізованих фінансів (DeFi) відкриває нові можливості для фінансових послуг без посередників, що може потенційно змінити ландшафт фінансової системи. Однак, також слід відзначити ростуть популярність невзаємозамінних токенів (NFT), що стають об'єктом інвестування в таких сферах, як мистецтво, геймінг та колекціонування.

Прогнозувати подальший розвиток глобального фінансового ринку та ринку криптовалют складно, оскільки обидва сектори піддаються впливу різноманітних факторів, включаючи економічні, політичні та технологічні зміни. Інвесторам рекомендується бути пильними та уважно аналізувати ризики та можливості, пов'язані з цими ринками, для прийняття обґрунтованих інвестиційних рішень.

За останні роки криптовалютний сегмент став неодмінною складовою глобального фінансового ринку, привертаючи увагу як інвесторів, так і дослідників. Піднесений на хвилі інновацій та технологічного прогресу, цей сегмент зазнав значних змін і відтінків у своєму розвитку.

Ринкова капіталізація дає змогу оцінити загальну ринкову вартість криптовалютного активу (чи ринку криптовалют в цілому). Її важливість заключається в наступному:

- Визначення розміру компаній для допомоги інвесторам в порівнянні різних компаній.
- Розробка інвестиційних стратегій на основі аналізу ринкової капіталізації.
- Оцінка ризиків при виборі об'єкта інвестування.
- Порівняння в межах однієї чи кількох галузей.

Таким чином, вищевказані аспекти зумовлюють важливість проведення аналізу частки криптовалютного сегменту на глобальному фінансовому ринку.

Розрахувати загальну капіталізацію та частку криптовалют можна використавши наступні дані:

1. Загальна капіталізація криптовалютного ринку на сьогодні становить 2,61 трлн.
2. Ринкова капіталізація фондових ринків = 132 трлн
3. Обсяг світового боргового ринку = 315 трлн

Таким чином, загальна капіталізація глобального фінансового ринку = $132 + 315 = 447$ трлн дол.

Варто зазначити, що такий обсяг загальної капіталізації глобального фінансового ринку є позитивним значенням, оскільки це зумовлюється активністю інвесторів та значний обсяг їх інвестицій та стабільність фінансових ринків.

Частка криптовалют = Загальна капіталізація криптовалютного ринку/Загальна капіталізація глобального фінансового ринку = $2,61/447 = 0,006$ або 0,58%.

Таким чином, криптовалюти складають незначну частку у загальній капіталізації глобального фінансового ринку. Отже криптовалюти ще не є повністю визнаними формами грошових одиниць (віртуальними) а криптовалютний ринок, загалом, не є сильно розвиненим.

Важливо також виділити основні криптовалюти. За травень 2024 року, враховуючи обсяги капіталізації (млрд. дол), можна розробити наступний рейтинг криптовалют:

1. BTC = 1 392,54
2. ETH = 453,89
3. USDT = 111,32
4. BNB = 90,94
5. SOL = 80,63

Варто зазначити, що вартість криптовалюти є змінною та її зріст чи падіння може відбуватись щосекунди. Проте такі коливання можуть бути не значними, а рейтинги зберігатись впродовж довгого періоду часу. Впродовж всього 2024 року рейтинг залишався ідентичним вищесформованому.

Перший в рейтингу біткоїн, який також є найвідомішою криптовалютою в світі, яка була представлена в 2009 році розробником Сатоші Накамото. Це однорангова система електронних грошей, яка не потребує довіреної третьої особи.

На другому місці етеріум (або «ефір») – найбільша та найдавніша блокчейн-технологія для централізованих додатків, яка була запущена в 2015 році. Криптовалюта була створена Віталіком Бутеріном з Канади та на момент створення була єдиною децентралізованою віртуальною машиною. В лютому 2024 року курс ефіра у всіх великих світових біржах перевищив позначку в 2500 дол США.

Далі в списку ідуть USDT, BNB та SOL.

USDT відносять до типу стейблкоїнів (є стабільною віртуальною валютою та підкріплена фіатними грошима). Стійкість цієї криптовалюти також зумовлена низькими розбіжностями у курсі (часто становлять десяті частки).

BNB (Binance Coin) випущена Binance – найбільшою криптобіржою та є її базовою криптовалютою. Валюта була створена у 2017 році Чанпегом Чжао.

Проаналізуємо обсяги ринкової капіталізації криптовалют в період з 2020 по 2024 роки.

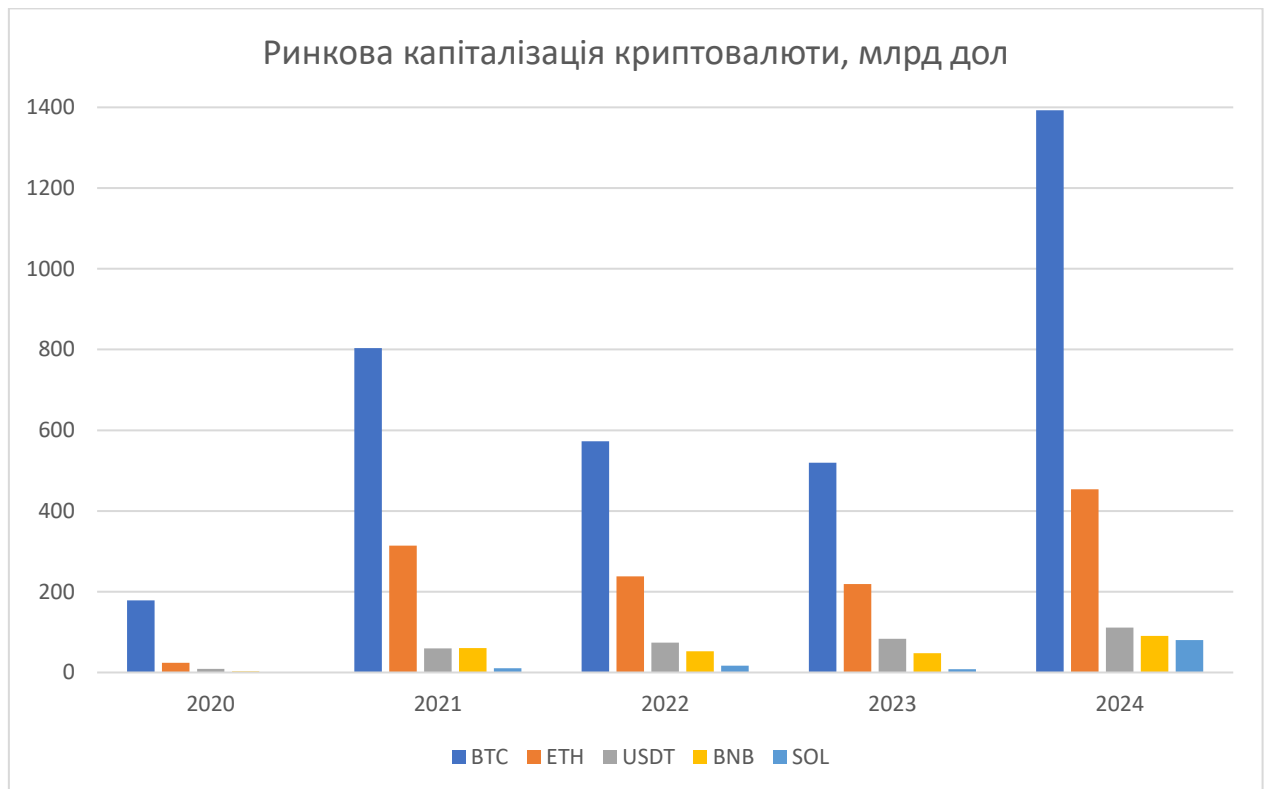

Рис. 2.1. Ринкова капіталізація криптовалюти, млрд. дол. США

Як видно з рис 2.1. незмінними за першістю є біткоїн та ефір, які значно перевищують обсяги ринкової капіталізації інших криптовалют. Біткоїн має обмежений характер видобутку, максимальна кількість монет, яку можна отримати внаслідок майнінгу на сьогодні становить 19 348 118 (92% від усіх біткоїнів). Висока вартість біткоїна також зумовлена повною децентралізацією. Тобто, як уже було зазначено раніше, ніякий існуючий орган немає жодного впливу на ціну чи вартість транзакцій. Саме через це обсяги ринкової капіталізації біткоїна залишаються найбільшими серед інших віртуальних валют. Інакше кажучи, кризові

економічні ситуації чи політичні події не мають впливу на валюту, а в такі часи люди саме знаходяться в пошуках альтернативних способів накопичення капіталу. Проте обсяги ринкової капіталізації знизились в 2022 та 2023 роках та склали 573 та 519,86 млрд дол США відповідно (зниження на 28,7% та 9,27%), що стало наслідком регулятивних заходів таких країн як Китай, Туреччина, Казахстан та Індія щодо обмеження торгівлі криптовалютою. Відносний приріст за 2024 рік склав 167,87%.

Ефір також має високі позиції за обсягами ринкової капіталізації, оскільки активно користується попитом інвесторів. На відміну від біткоіна, ефір має низьку залежність від цінової динаміки альткоїнів, що робить його помітним та вирізняє серед інших активів, що доступні на ринку. Обсяги ринкової капіталізації за 2021 рік склали 314,12 млрд дол США, що на 1225,96% вище за попередній рік. В 2022 та 2023 роках спостерігається тенденція до зниження показника на 24,08% та 8,21% відповідно. Проте вже в 2024 році значення показника зростає на 107,34%.

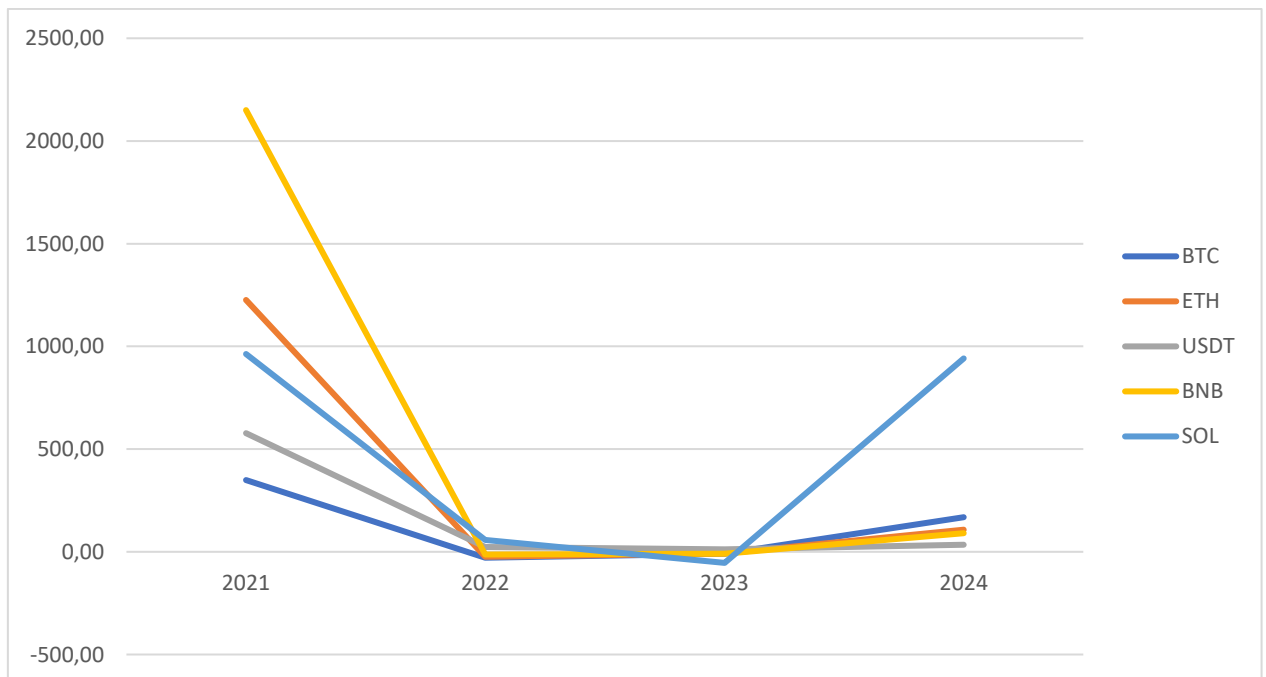

Рис. 2.2. Відносний приріст криптовалют, %

Оскільки USDT прив'язаний до долара США, обмінний курс має бути точно 1:1. Однак, коли USDT вперше вийшов на ринок, ціна була досить нестабільною. Наразі є підвищення інтересу інвесторів до даної криптовалюти та спостерігається

тенденція до зросту показника з кожним роком (2020р.-2024р.). Проте попередні дві криптовалюти значно перевищують обсяги показників.

BNB – ситуація аналогічна до біткоіна та ефіру. В 2022 та 2023 роках значення показника знижується на 13,17% та 8,61% відповідно. Це спричинено змінами в стратегії компаній та погіршенням з безпоковою ситуацією з валютою. Проте за 2024 рік спостерігається підвищення значення показника на 90,73% та дорівнює 90,94 млрд дол США.

SOL – впродовж всіх аналізованих років, крім 2023-го року значення обсягів є задовільними та мають тенденцію до зросту.

2.2. Порівняльне дослідження технологічних та функціональних характеристик основних криптовалют

У світі криптовалют відбувається постійна еволюція, що супроводжується невинними технологічними та функціональними інноваціями. Підтримуючи цей рух, важливо розуміти основні криптовалюти з точки зору їхніх технологічних особливостей та функціональних можливостей. Порівняльне дослідження цих характеристик дозволяє нам краще зрозуміти динаміку розвитку ринку криптовалют та визначити потенційні переваги кожної з них у контексті сучасних вимог та викликів.

Для аналізу нами було обрано 5 основних криптовалют (табл. 2.3.).

Таблиця 2.3.

Порівняння основних функціональних особливостей основних криптовалют

Криптовалюта	Технологія	Функціональність
Bitcoin (BTC)	Блокчейн, PoW	Засіб платежу, інвестиційний актив
Ethereum (ETH)	Блокчейн, PoS	Смарт-контракти, DApps, DeFi, NFT
USDT (Tether)	Стейблкоїн, прив'язаний до USD	Стабільна ціна, низька волатильність, швидкі транзакції
BNB (Binance Coin)	Binance Chain	Знижки на комісії, ексклюзивні продукти та послуги
Solana (SOL)	Блокчейн, PoH	Швидкі та дешеві транзакції, висока пропускна здатність

Джерело: складно автором на основі [34].

Bitcoin (BTC) — це децентралізована криптовалюта, яка була вперше представлена у 2009 році та зараз є однією з найбільш відомих та поширених криптовалют у світі. Основною технологією, на якій базується Bitcoin, є блокчейн, що забезпечує безпеку та недвозначність транзакцій. Для досягнення консенсусу щодо стану блокчейну використовується алгоритм Proof-of-Work (PoW), який передбачає виконання складних обчислень для підтвердження транзакцій.

У своїй функціональності Bitcoin виступає як перша криптовалюта, яка може використовуватися як засіб платежу у різних сферах життя та як інвестиційний актив для збереження та збільшення капіталу. Його популярність забезпечена розвиненою інфраструктурою, що дозволяє здійснювати транзакції та зберігати активи.

Серед переваг Bitcoin можна відзначити високу децентралізацію, що робить його майже незалежним від будь-яких централізованих управлінських структур. Також слід зазначити його високий рівень безпеки та стійкість до цензури.

Проте, на жаль, Bitcoin має деякі недоліки, серед яких можна виділити низьку швидкість транзакцій, особливо у порівнянні з іншими криптовалютами, а також високі комісії, які стягуються за проведення транзакцій у періоди пікового навантаження. Також Bitcoin відомий своїм великим споживанням енергії, що становить проблему з точки зору екології та енергоефективності.

Ethereum (ETH) — це децентралізована платформа, створена для розробки смарт-контрактів та децентралізованих додатків (DApps). Запущена у 2015 році, Ethereum відіграє ключову роль у розвитку блокчейн-технологій та використовується для реалізації різноманітних фінансових, технологічних та інших проектів. Основною технологією Ethereum є блокчейн, але для досягнення консенсусу в мережі використовується алгоритм Proof-of-Stake (PoS), що робить мережу більш ефективною з точки зору використання енергії.

У своїй функціональності Ethereum пропонує широкий спектр можливостей, серед яких DeFi (децентралізовані фінанси), NFT (унікальні токени), ігри та управління ланцюжками поставок. Ця гнучкість та розширюваність робить

Ethereum однією з найбільш популярних платформ для розробки та впровадження різноманітних додатків.

Перевагами Ethereum є швидкі та відносно дешеві транзакції, а також його здатність масштабуватися для обробки великого обсягу транзакцій. Крім того, Ethereum відомий своєю гнучкістю, що дозволяє розробникам створювати різноманітні додатки та контракти.

Проте Ethereum також має свої недоліки, серед яких можна відзначити складність для нових користувачів, оскільки розробка на платформі вимагає розуміння специфіки блокчейн-технологій та мови програмування. Крім того, Ethereum вразливий до атак на 51%, коли одна або кілька сторін можуть контролювати більшість обчислювальної потужності мережі, що може викликати проблеми з безпекою та цілісністю мережі.

USDT (Tether) — це стейблкоїн, який прив'язаний до долара США з метою забезпечення стабільної ціни та низької волатильності. Однією з особливостей USDT є те, що вона базується на блокчейн-технології, проте підтримується не лише однією, але кількома платформами, зокрема Ethereum, Tron та EOS, що забезпечує більшу гнучкість та доступність для користувачів.

Функціональність USDT полягає в забезпеченні стабільної ціни, яка дозволяє використовувати цей стейблкоїн для торгівлі та зберігання вартості, не стикаючись з великими коливаннями, що характерні для більшості криптовалют. Крім того, вона дозволяє здійснювати швидкі та відносно дешеві транзакції, що робить її привабливим інструментом для різних фінансових операцій.

Серед переваг USDT слід відзначити її стійкість до коливань ціни та здатність зберігати стабільну вартість у порівнянні з іншими криптовалютами. Також вона відома своєю високою швидкістю та доступністю для транзакцій, що робить її популярним вибором для торгівлі та зберігання активів.

Проте, серед недоліків USDT можна відзначити централізоване управління, оскільки компанія-емітент має контроль над емісією та викупом токенів, що може створити ризики для користувачів у випадку фінансових проблем чи регуляторного втручання.

BNB (Binance Coin) - це нейтивна криптовалюта, що використовується на одній з найбільших криптовалютних бірж у світі - Binance. Запущена у 2017 році, BNB виступає в якості основного криптовалютного активу на платформі Binance та використовується для різноманітних функцій та послуг.

Технологічною основою BNB є Binance Chain - блокчейн, розроблений самою біржею Binance. Ця технологія забезпечує швидкі та ефективні транзакції в межах екосистеми Binance.

Функціональність BNB включає можливість отримання знижок на комісії торгівлі на платформі Binance, а також доступ до ексклюзивних продуктів та послуг, таких як участь у запусках токенів (IEO), стейкінг та інші фінансові інструменти.

Серед переваг BNB можна виділити низькі комісії, швидкі транзакції та широкий спектр застосувань у межах платформи Binance, яка надає користувачам багато можливостей для використання цієї криптовалюти.

Проте, серед недоліків BNB можна відзначити централізоване управління, оскільки вся діяльність пов'язана з біржею Binance, що може створювати ризики для користувачів у випадку фінансових проблем чи регуляторного втручання.

SOL (Solana) - це децентралізована платформа, спрямована на розвиток смарт-контрактів та додатків децентралізованого характеру (DApps). Запущена у 2020 році, Solana швидко набула популярності завдяки своїм інноваційним технологіям та вражаючим можливостям.

Технологічною основою Solana є блокчейн, але вона використовує унікальний алгоритм Proof-of-History (PoH), який дозволяє досягти неймовірної швидкості обробки та підтвердження транзакцій. Ця технологія також сприяє масштабованості та високій пропускній здатності мережі.

Серед функціональності Solana виділяються швидкі та дешеві транзакції, які роблять її привабливою для користувачів та розробників. Вона також володіє високою пропускну здатністю, що дозволяє обробляти великий обсяг транзакцій за короткий час.

Переваги Solana включають низькі комісії, швидкі транзакції та високу пропускну здатність, що робить її конкурентоспроможною серед інших блокчейн-платформ.

Проте, слід враховувати, що Solana є відносно новою криптовалютою, тому вона може мати меншу поширеність та викликати певні ризики, пов'язані з використанням нової технології.

Таблиця 2.4.

Основні переваги та недоліки криптовалют

Криптовалюта	Переваги	Недоліки
Bitcoin (BTC)	Децентралізація, безпека, стійкість до цензури	Низька швидкість транзакцій, високі комісії, високе споживання енергії
Ethereum (ETH)	Гнучкість, масштабованість, швидкі транзакції	Складність для нових користувачів, вразливість до атак 51%
USDT (Tether)	Стійкість до коливань ціни, доступність	Централізоване управління, ризики емітента
BNB (Binance Coin)	Низькі комісії, швидкі транзакції, широкий спектр застосувань	Централізоване управління
Solana (SOL)	Низькі комісії, масштабованість, висока продуктивність	Відносно нова криптовалюта, менша поширеність, ризики нової технології

Джерело: складно автором на основі [34].

Після огляду п'яти різних криптовалют - BTC, ETH, USDT, BNB і SOL - можна зробити кілька загальних висновків щодо їхніх характеристик, застосувань та потенційних ризиків. Bitcoin (BTC) залишається провідною криптовалютою, заснованою на децентралізованій технології блокчейну і відомою своєю стійкістю до цензури та високою децентралізацією. Проте, його недоліки, такі як низька швидкість транзакцій і високі комісії, залишаються проблемою. Ethereum (ETH), як найпопулярніша платформа для розробки смарт-контрактів і DApps, пропонує широкий спектр можливостей для реалізації різноманітних проєктів. Проте, вона також стикається з викликами, такими як високі комісії і нестабільність мережі.

USDT використовується як стейблкоїн, прив'язаний до долара США, і надає користувачам стабільну ціну та низькі комісії. Проте, централізоване управління та ризики, пов'язані з емітентом, можуть викликати обурення в деяких галузях. BNB,

криптовалюта біржі Binance, пропонує знижки на комісії торгівлі та доступ до ексклюзивних продуктів та послуг. Проте, централізоване управління може створювати деякі ризики для користувачів. Solana (SOL) - це децентралізована платформа, яка пропонує швидкі та дешеві транзакції, а також високу пропускну здатність. Проте, як нова криптовалюта, вона може мати меншу поширеність і стикатися з ризиками, пов'язаними з новою технологією.

Загалом, кожна з цих криптовалют має свої переваги і недоліки, і вибір конкретної залежить від індивідуальних потреб та уподобань користувача.

2.3. Світовий досвід обігу криптовалют: країновий аспект

У США криптовалюти не є визнаною формою валюти (віртуальною), проте їх регулювання може залежити від конкретного штату (де наразі немає чіткого послідовного правового підходу щодо них). Таким чином вони не є законним платіжним засобом. Але, разом з тим, продовжує розвиватись федеральне законодавство. Мережа боротьби з фінансовими порушеннями (FinCEN) не вважає криптовалюти законним платіжним засобом, але вважає криптовалютні біржі засобом передачі грошей на тій підставі, що криптовалютні токени представляють собою «іншу цінність, яка змінює валюту». Служба внутрішніх доходів (IRS) не вважає криптовалюту законним платіжним засобом, але визначає її як «цифрове представлення вартості, що функціонує як засіб обміну, розрахункова одиниця та/або засіб збереження» . керівництво відповідно.

У Європейському Союзі було посилено регулятивні дії стосовно криптовалют. Це режим регулювання ринків криптоактивів (MiCa), що вимагає від криптофірм реєстрації в регулятивних органах країн, що є членами ЄС.

Швейцарія – є країною, що застосовує ліберальний підхід до використання криптовалют.

Індія – в країні певний час діяла заборона на використання цифрової валюти, проте наразі розглядаються дії стосовно її регулювання.

Японія є однією з тих, хто першою офіційно визнала криптовалюту на рівні з фіатними грошима. В Японії вони є законним засобом платежу, а їх використання регулюється FSA.

Як щодо Туреччини, то в Туреччині обіг криптовалюту був заборонений. Хоча до 2020 року країна була досить сприйнятною до такого виду валюти. Центральний банк Туреччини 16.04.2021 прийняв Положення №31456 «Про невикористання криптоактивів в розрахунках», що набрало чинності з 30.04.2021.

У Китаї криптовалюти також є забороненими. Китай активно розробляє власну цифрову валюту центрального банку (DCEP), в той час як будь-які операції з криптовалютами є забороненими. Забороняється також здійснювати ICO (Initial Coin Offering).

Таблиця 2.5.

Світовий досвід обігу криптовалют: країновий аспект

Країна	Статус криптовалюти
США	Не визнана валютою
Європейський Союз	Регулюється режимом MiCa
Швейцарія	Ліберальний підхід
Індія	Заборона була, розглядається регулювання
Японія	Законний платіжний засіб, регулюється FSA
Туреччина	Заборона з 2021 року
Китай	Заборона, розробляється цифрова валюта центрального банку

Джерело: складено автором на основі [35].

Загалом, обіг криптовалют залежить від різних законодавчих актів різних країн, їх регуляторних підходів до цифрових валют (яке перебуває на недостатньо розвиненому рівні). Країни, які мають ліберальні регулювання та підхід (наприклад Японія) мають відповідні можливості розвитку в секторі криптовалютного бізнесу, в той час як країни, в яких діють жорсткі обмеження або повністю заборони на обіг криптовалют можуть мати певні негативні наслідки від прийняття таких рішень.

Серед них:

- Технологічне відставання та стримування інновацій.
- Втрата можливостей для інвестора.
- Здійснення незаконних операцій.

— Обмеження у виборі альтернативних засобів накопичення капіталу (або його збереження).

Таблиця 2.6.

Регулювання криптовалют в Україні

Аспект	Деталі
Статус криптовалют	Не визнані валютою, але легальні
Законодавство	Закон України "Про віртуальні активи" № 2074-IX від 17.02.2022 року
Регулюючий орган	Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР)
Оподаткування	Прибуток від торгівлі криптовалютами оподатковується податком на доходи фізичних осіб (18%) та військовим збором (1,5%)
Майнінг	Майнінг криптовалют дозволений
ICO	ICO заборонені
Криптовалютні біржі	Криптовалютні біржі не регулюються, але їм рекомендується дотримуватися правил AML/KYC

Джерело: складно автором на основі [36].

Отже, світ криптовалют динамічно розвивається, і регулювання в різних країнах сильно відрізняється. Деякі країни, такі як Японія та Швейцарія, мають ліберальний підхід до криптовалют і визнають їх законним платіжним засобом. Інші країни, такі як Китай та Туреччина, заборонили використання криптовалют. В Україні криптовалюти не визнані валютою, але вони легальні, і їх регулювання все ще перебуває на стадії розвитку.

2.4. Напрями удосконалення інституційних механізмів функціонування криптовалют в національних фінансових системах

Регулювання криптовалютного ринку на глобальному рівні передбачає створення міжнародної організації з регулювання криптовалют. Ця організація повинна розробляти спільні стандарти та правила для криптовалютного ринку, наглядати за діяльністю суб'єктів ринку та забезпечувати дотримання законодавства. Важливим аспектом є сприяння співпраці між державами в цій сфері. Гармонізація національних законодавств допоможе усунути регуляторні бар'єри та сприятиме транскордонному обігу криптовалют, забезпечуючи однаковий рівень захисту інвесторів у різних країнах.

Розвиток інфраструктури включає створення міжнародних бірж криптовалют, що забезпечуватимуть надійне та безпечне середовище для торгівлі на глобальному рівні. Для захисту інвесторів від шахрайства та маніпуляцій необхідно запровадити відповідні заходи. Крім того, розвиток депозитаріїв криптовалют з міжнародною присутністю гарантуватиме безпечне зберігання криптоактивів і захист від хакерських атак. Створення міжнародних платіжних систем, що підтримують криптовалюту, дозволить використовувати їх для розрахунків і платіжних операцій по всьому світу, знижуючи комісії та транзакційні витрати.

Освіта та обізнаність населення про криптовалюту є важливими елементами удосконалення ринку. Запуск міжнародних освітніх програм з криптовалют підвищить рівень обізнаності про криптовалюту та навчить основам роботи з ними і інвестування в них. Створення міжнародних інформаційних ресурсів про криптовалюту забезпечить надання достовірної та неупередженої інформації, допомагаючи інвесторам приймати обґрунтовані рішення.

Дослідження та розробка нових технологій та можливостей криптовалют мають отримати підтримку на глобальному рівні. Створення міжнародних дослідницьких центрів з криптовалют дозволить вивчати нові технології та розробляти інноваційні продукти і послуги. Співпраця з науковими та дослідницькими інститутами з різних країн сприятиме обміну досвідом та знаннями, а також спільній розробці нових рішень для криптовалютного ринку.

Міжнародне співробітництво є ключовим для розвитку криптовалютного ринку. Створення міжнародних форумів та організацій з криптовалют сприятиме обміну досвідом та знаннями між країнами, підтримуючи розвиток ринку на глобальному рівні. Участь країн у міжнародних угодах та протоколах, що стосуються криптовалют, дозволить спільно боротися з транскордонними злочинами, пов'язаними з криптовалютами, та забезпечувати правове регулювання ринку.

Впровадження цих напрямів удосконалення інституційних механізмів функціонування криптовалют в глобальному масштабі дозволить збільшити прозорість та безпеку криптовалютного ринку, захистити інвесторів від

шахрайства та маніпуляцій, сприяти розвитку інновацій та нових технологій, інтегрувати криптовалюти в світову фінансову систему і зробити криптовалюти доступними для людей у всьому світі.

Як щодо України, то регулювання криптовалютного ринку потребує розробки чіткої нормативно-правової бази. Важливо визначити правовий статус криптовалют, суб'єктів ринку та їх діяльності, встановити правила емісії, обігу та обміну криптовалют. Також необхідно ввести заходи протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму. Створення спеціальних органів регулювання, які матимуть повноваження наглядати за ринком криптовалют і забезпечувати дотримання законодавства, є важливим кроком. Вони повинні розробити механізми співпраці з іншими державними органами та міжнародними організаціями.

Інфраструктура криптовалютного ринку повинна включати створення ліцензованих бірж криптовалют, які забезпечуватимуть надійне та безпечне середовище для торгівлі. Також важливо розвивати депозитарії для зберігання криптовалют, що гарантують безпечне зберігання криптоактивів і захист від хакерських атак. Інтеграція криптовалют з традиційними фінансовими системами повинна дозволяти конвертацію криптовалют в національні валюти та навпаки, а також використовувати їх у розрахунках і платіжних операціях.

Підвищення рівня обізнаності населення про криптовалюти є важливою складовою. Потрібно інформувати громадян про ризики та можливості, пов'язані з криптовалютами, а також навчати основам роботи з ними. Важливим є створення освітніх програм з криптовалют та підвищення кваліфікації фахівців фінансового сектору.

Дослідження та розробка нових технологій та можливостей в галузі криптовалют потребують підтримки. Необхідно стимулювати вивчення нових технологій, розробляти інноваційні продукти та послуги на основі криптовалют. Співпраця з науковими та дослідницькими інститутами допоможе обмінюватися досвідом та знаннями і спільно розробляти нові рішення для криптовалютного ринку.

Міжнародне співробітництво в сфері регулювання криптовалют має велике значення. Важливо розробляти спільні стандарти та правила з іншими країнами, боротися з транскордонними злочинами, пов'язаними з криптовалютами. Участь в міжнародних форумах та організаціях сприятиме обміну досвідом та знаннями, а також розвитку криптовалютного ринку на глобальному рівні.

Таблиця 2.7.

**Напрями удосконалення інституційних механізмів функціонування
криптовалют в національних фінансових системах**

Напрямок	Заходи	Виконавець	Термін виконання
Регулювання криптовалютного ринку на глобальному рівні	Створення міжнародної організації з регулювання криптовалют, розробка спільних стандартів та правил, нагляд за діяльністю суб'єктів ринку.	Міжнародні фінансові організації, уряди країн	2-3 роки
Гармонізація національних законодавств	Розробка та впровадження однакових правових норм для усунення регуляторних бар'єрів та забезпечення захисту інвесторів	Національні законодавчі органи, міжнародні організації	1-2 роки
Розвиток інфраструктури	Створення міжнародних бірж криптовалют, розвиток депозитаріїв криптовалют з міжнародною присутністю, створення міжнародних платіжних систем для криптовалют	Приватні компанії, уряди країн, міжнародні організації	2-4 роки
Освіта та обізнаність населення	Запуск міжнародних освітніх програм з криптовалют, створення міжнародних інформаційних ресурсів про криптовалюту	Освітні установи, уряди країн, міжнародні організації	1-3 роки
Дослідження та розробка нових технологій	Створення міжнародних дослідницьких центрів з криптовалют, співпраця з науковими та дослідницькими інститутами	Наукові інститути, міжнародні організації, приватні компанії	1-3 роки
Міжнародне співробітництво	Створення міжнародних форумів та організацій з криптовалют, участь у міжнародних угодах та протоколах	Уряди країн, міжнародні організації	Постійно
Розробка чіткої нормативно-правової бази в Україні	Визначення правового статусу криптовалют, суб'єктів ринку та їх діяльності, встановлення правил емісії, обігу та обміну криптовалют.	Верховна Рада України, Національний банк України.	1-2 роки
Розвиток інфраструктури в Україні	Створення ліцензованих бірж криптовалют, розвиток депозитаріїв для зберігання криптовалют.	Приватні компанії, Національний банк України.	2-3 роки
Підвищення рівня обізнаності населення в Україні	Інформування громадян про ризики та можливості, пов'язані з криптовалютами, створення освітніх програм з криптовалют	Освітні установи, державні органи	1-2 роки
Дослідження та розробка нових технологій в Україні	Стимулювання вивчення нових технологій, розробка інноваційних продуктів та послуг, співпраця з науковими та дослідницькими інститутами	Наукові інститути, державні органи, приватні компанії	1-3 роки
Міжнародне співробітництво в Україні	Розробка спільних стандартів та правил з іншими країнами, участь в міжнародних форумах та організаціях	Уряди країн, міжнародні організації.	Постійно

Джерело: складено автором.

Таблиця 2.5. відображає ключові напрями удосконалення інституційних механізмів функціонування криптовалют на глобальному рівні та в Україні, з зазначенням заходів, відповідальних виконавців та термінів виконання.

Впровадження цих напрямів удосконалення інституційних механізмів функціонування криптовалют в національних фінансових системах дозволить збільшити прозорість та безпеку криптовалютного ринку, захистити інвесторів від шахрайства та маніпуляцій, сприяти розвитку інновацій та нових технологій, інтегрувати криптовалюту в традиційну фінансову систему і зробити Україну лідером у сфері криптовалютних технологій.

ВИСНОВКИ

У рамках даної роботи було досліджено криптовалютний сегмент глобального фінансового ринку. В рамках дослідження можна зформувувати такі висновки:

1. Криптовалюти є інноваційними фінансовими інструментами, що використовують технологію блокчейн для забезпечення безпеки та прозорості транзакцій. Основні риси криптовалют включають децентралізацію, криптографічний захист, прозорість та анонімність, що відрізняє їх від традиційних валют. Історія криптовалют почалася з створення Bitcoin у 2009 році, що дало початок розвитку тисяч інших криптовалют з різними функціональними можливостями та цілями.

2. Криптовалюти демонструють швидке зростання та розвиток, відзначається зростання ринкової капіталізації та збільшення кількості користувачів. Серед ключових тенденцій можна виділити зростання популярності DeFi (децентралізованих фінансів), впровадження стабільних монет (stablecoins) та збільшення інтеграції з традиційними фінансовими системами. Перспективи розвитку криптовалютного ринку включають подальшу регуляторну ясність, покращення технологічної інфраструктури та зростання прийняття криптовалют як засобу платежу.

3. Правовий статус криптовалют варіюється між країнами, що створює неоднорідне регуляторне середовище та виклики для глобального розвитку ринку. Основні аспекти регулювання включають податкові питання, заходи протидії відмиванню грошей, захист інвесторів та визначення правового статусу криптовалют. Співпраця між країнами та міжнародними організаціями є ключовим фактором для розробки ефективних регуляторних механізмів та забезпечення безпечного розвитку криптовалютного ринку.

4. Частка криптовалютного ринку в глобальному фінансовому ринку постійно зростає, відображаючи зростання довіри та інтересу з боку інвесторів. Основні криптовалюти, такі як Bitcoin та Ethereum, демонструють значну динаміку капіталізації, що свідчить про їхню привабливість та важливість для ринку.

Незважаючи на високу волатильність, криптовалюти залишаються важливим інструментом для диверсифікації інвестиційного портфеля та збереження капіталу.

5. Криптовалюти мають різні технологічні та функціональні характеристики, що визначають їх унікальні переваги та недоліки. Bitcoin відомий своєю простотою та надійністю, тоді як Ethereum пропонує широкі можливості для створення децентралізованих додатків завдяки смарт-контрактам. Інші криптовалюти, такі як USDT (Tether), BNB (Binance Coin) Solana (SOL) мають унікальні технологічні інновації, що робить їх привабливими для різних сегментів ринку.

6. Різні країни мають різний досвід та підходи до обігу криптовалют, що відображає їхні регуляторні, економічні та культурні особливості. Країни з позитивним підходом до регулювання криптовалют, такі як Японія та Швейцарія, демонструють високий рівень розвитку криптовалютного ринку. Країни з жорсткими регуляторними обмеженнями, такі як Китай та Індія, обмежують використання криптовалют, що створює бар'єри для розвитку ринку. Важливим є міжнародний обмін досвідом та співпраця для створення ефективних регуляторних механізмів та сприяння розвитку глобального криптовалютного ринку.

7. Удосконалення інституційних механізмів функціонування криптовалют включає гармонізацію національних законодавств та створення міжнародних організацій з регулювання криптовалют. Розвиток інфраструктури, включаючи ліцензовані біржі та депозитарії, є критичним для забезпечення надійності та безпеки ринку. Підвищення рівня обізнаності населення про криптовалюти та створення освітніх програм сприятимуть кращому розумінню ризиків та можливостей, пов'язаних з криптовалютами. Підтримка досліджень та розробок нових технологій є необхідною для інновацій та підвищення конкурентоспроможності ринку криптовалют. Міжнародне співробітництво є ключовим для створення ефективного регуляторного середовища та боротьби з транскордонними злочинами, пов'язаними з криптовалютами.

Впровадження зазначених напрямів дозволить збільшити прозорість та безпеку криптовалютного ринку, захистити інвесторів від шахрайства та маніпуляцій, сприяти розвитку інновацій та нових технологій, інтегрувати

криптовалюти в традиційну фінансову систему, роблячи їх доступними для людей у всьому світі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Binance Academy. URL: <https://academy.binance.com/en/articles/what-is-blockchain-and-how-does-it-work>
2. Binance Academy. URL: <https://academy.binance.com/en/articles/what-is-a-cryptocurrency>
3. Binance Academy. URL: <https://academy.binance.com/en/articles/what-is-a-stablecoin>
4. World Bank Group, 2018, с. 23. URL: <https://documents1.worldbank.org/curated/en/630671538158537244/pdf/The-World-Bank-Annual-Report-2018.pdf>
5. Moritz Holtmeier, Philipp Sandner, 2020. URL: <https://philippsandner.medium.com/the-impact-of-crypto-currencies-on-developing-countries-dce44c529d6b>
6. S. Ammous / The Journal of Private Enterprise 30(3), 2015. URL: <https://deliverypdf.ssrn.com/delivery.php?ID=610126066081067010106086019096117031027087059053021075022004079123068090002085091106062099021118024016045069080006071092126127016091088002016104003014117127010114065053077056100125095125101117071079031099068092115090071070073113007118031125116086021124&EXT=pdf&INDEX=TRUE>
7. Satoshi Nakamoto, 2008. URL: <https://bitcoin.org/bitcoin.pdf>
8. Financial Crime Academy, 2024. URL: <https://financialcrimeacademy.org/legal-status-of-cryptocurrencies/>
9. Statista. <https://www.statista.com/statistics/730876/cryptocurrency-market-value/>
10. IG International. URL: <https://www.ig.com/en/glossary-trading-terms/market-value-definition#:~:text=Market%20value%20is%20the%20term,by%20the%20current%20market%20price.>

11. Visual Capitalist. URL: <https://www.visualcapitalist.com/the-109-trillion-global-stock-market-in-one-chart/#:~:text=Global%20equity%20markets%20have%20nearly,trillion%20in%20total%20market%20capitalization>.
12. CoinMarketCap. URL: <https://coinmarketcap.com/>
13. Bitcoin White Paper. URL: <https://bitcoin.org/bitcoin.pdf>
14. Ethereum WhitePaper. URL: <https://ethereum.org/en/whitepaper/>
15. BNB WhitePaper. URL: <https://whitepaper.io/document/10/binance-whitepaper>
16. Solana WhitePaper. URL: <https://solana.com/solana-whitepaper.pdf>
17. Tether WhitePaper. URL: <https://tether.to/en/whitepaper/>
18. Circle WhitePaper. URL: <https://whitepaper.io/coin/usd-coin>
19. Ripple WhitePaper. URL: <https://whitepaper.io/document/1/ripple-whitepaper>
20. CoinGecko. URL: <https://www.coingecko.com/learn>
21. CoinTelegraph. URL: <https://cointelegraph.com/>
22. Decrypt. URL: <https://decrypt.co/>
23. Уряд Сальвадору. URL: <https://www.presidencia.gob.sv/tag/bitcoin/>
24. Уряд Центральноафриканської Республіки. URL: <https://www.state.gov/countries-areas/central-african-republic/>
25. Комісія з цінних паперів та бірж США (SEC). URL: <https://www.sec.gov/>
26. Комісія з торгівлі ф'ючерсами та товарними біржами США (CFTC).
URL: <https://www.cftc.gov/>
27. Європейська комісія. URL: https://commission.europa.eu/index_en
28. The Block. URL: <https://www.theblock.co/>
29. CoinMarketCap, URL: [Cryptocurrency Prices, Charts And Market Capitalizations | CoinMarketCap](#)
30. IIF. URL: [Global Debt Monitor \(iif.com\)](#)
31. Мінфін. URL: <https://minfin.com.ua/>

32. Правовий статус криптовалюти в країнах Азії, Логойда В.М., URL: [18.pdf \(visnyk-juris-uzhnu.com\)](http://visnyk-juris-uzhnu.com/18.pdf)
33. Аналіз розвитку світового ринку криптовалют, 2019 р., ст. 82 URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/28_2_2019ua/28_2_2019.pdf#page=82
34. Федорова Ю.В. Криптовалюти та їх місце у фінансовій системі. Журнал «Економіка і суспільство». УДК 336.743. Випуск # 15 / 2018. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/15_ukr/116.pdf
35. Українська правда. Як у світі регулюються криптовалюти? URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2020/12/1/668690/>
36. Закон України "Про віртуальні активи" № 2074-IX від 17.02.2022 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2074-20>
37. Добровольська О.В., Халатур С.М. Фінансовий ринок : навч. посіб. для студентів ВНЗ. Дніпропетровськ : Монолит, 2015. 383 с.
38. Promoting Global Financial Stability. 2023 FSB Annual Report. URL: <https://www.fsb.org/wp-content/uploads/P111023.pdf>

Короткий звіт подібності

Ім'я користувача:
Міжнародної торгівлі і маркетингу Сандул Марія

ID перевірки:
1016278756

Дата перевірки:
24.05.2024 09:23:40 EEST

Тип перевірки:
Doc vs Internet + Library

Дата звіту:
24.05.2024 09:25:31 EEST

ID користувача:
100005724

Назва документа: Лазоренко І.С. Криптовалютний сегмент глобального фінансового ринку

Кількість сторінок: 43 Кількість слів: 9559 Кількість символів: 74976 Розмір файлу: 86.25 KB ID файлу: 1016070718

9.01%
Схожість

Найбільша схожість: 3.08% з Інтернет-джерелом (https://elib.intu.edu.ua/sites/default/files/elib_upload/%D0%95%D0%9A.

8.46% Джерела з Інтернету

Сторінка 45

3.02% Джерела з Бібліотеки

Сторінка 46

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнене

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнене

0%
Вилучень

Немає вилучених джерел